

PROGRAMUL DE DEZVOLTARE PE ANUL 2009 în domeniul asistenței sociale și protecției copilului

I. PREZENTAREA OBIECTIVELOR

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt realizează (DGASPC Olt) și asigură la nivel județean aplicarea măsurilor, politicilor și strategiilor naționale de asistență socială în domeniul protecției copilului, persoanelor vârstnice și persoanelor cu handicap.

Obiectivele de guvernare stabilite prin Programul de Guvernare pe perioada 2009-2012, cap. 9 – Familia, protecția copilului și egalitatea de șanse, la realizarea cărora va contribui și DGASPC Olt sunt:

- asigurarea condițiilor instituționale și financiare pentru susținerea familiilor tinere, reducerea abandonului copiilor, combaterea violenței în familie.
- creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate.
- asigurarea echilibrului socio-economic al familiilor din mediul urban și rural, al familiei și persoanelor de vârstă a treia, al persoanelor cu dizabilități și al familiilor aparținătoare.

Aceste obiective se regăsesc și în **Strategia Județeană în domeniul asistenței sociale și protecției copilului pentru perioada 2007-2011**, elaborată la nivelul DGASPC Olt, iar măsurile necesare pentru realizarea lor în anul 2009 sunt incluse în **Programul de Dezvoltare pe Anul 2009 în domeniul asistenței sociale și protecției copilului** al DGASPC Olt.

Domeniile de asistență socială care se află în responsabilitatea DGASPC Olt sunt:

- a. *Protecția și asistența persoanelor adulte cu dizabilități*
- b. *Protecția și asistența persoanelor vârstnice*
- c. *Promovarea și protecția drepturilor copilului*

A. Protecția și asistența persoanelor adulte cu dizabilități

În domeniul asistenței sociale pentru persoanele adulte cu handicap este evident faptul că doar acordarea unor facilități și prestații nu poate constitui o alternativă viabilă și eficientă la instituționalizare. Aceste prestații nu rezolvă nevoi fundamentale ale persoanelor cu handicap, cum ar fi:

- nevoia de integrare socială;
- nevoia de recuperare și reabilitare;
- nevoia de securitate emoțională, de a fi îngrijit și de a beneficia de susținerea familiei și comunității;
- nevoia de integrare profesională.

Prin urmare este necesară dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferite de DGASPC OLT, în special a acelor destinate facilitării integrării sociale și profesionale a persoanelor cu handicap. În acest sens direcțiile de acțiune care se conturează în acest domeniu sunt:

1. ***Promovarea integrării sociale și profesionale a persoanelor cu handicap ca cetățeni activi, în măsură de a-și controla viața***, cu următoarele *obiective operaționale*:
 - 1.1 Promovarea unei imagini pozitive a persoanelor cu handicap;
 - 1.2 Dezvoltarea de servicii de sprijin pentru pregătirea integrării profesionale a persoanelor cu handicap;
 - 1.3 Creșterea gradului de ocupare profesională a persoanelor cu dizabilitati;

2. **Asigurarea de servicii specializate de calitate, adaptate nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap.** *Obiective operaționale:*

- 2.1 Restructurarea/ reorganizarea instituțiilor de tip vechi;
- 2.2 Diversificarea / specializarea serviciilor oferite persoanelor cu dizabilități.

3. **Promovarea îngrijirii persoanelor cu handicap în familia proprie,** având ca *obiective operaționale:*

- 3.1 Dezvoltarea de programe de informare/ instruire pentru implicarea și responsabilizarea familiei cu privire la nevoile de îngrijire, reabilitare și integrare ale persoanelor cu dizabilități;
- 3.2 Dezvoltarea serviciilor alternative destinate prevenirii instituționalizării persoanelor cu handicap.

Pentru realizarea acestor obiective, în planul de acțiune au fost planificate activitățile 1- 7.

B. Protecția și asistența persoanelor vârstnice

Ca și în domeniul persoanelor cu handicap, principala caracteristică a asistenței persoanelor vârstnice o reprezintă lipsa serviciilor adaptate nevoilor specifice acestei categorii de populație, asistența fiind constituită, în general, de acordarea pensiei (și a unor facilități ce decurg de aici) și protecția în instituții rezidențiale.

Principala **direcție de acțiune** în acest domeniu este **combaterea riscului de excluziune socială și creșterea calității vieții persoanelor**, *obiectivele operaționale* ce se desprind de aici fiind:

- 1.1 Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice ;
- 1.2 Promovarea participării persoanelor vârstnice la viața societății

Pentru realizarea acestor obiective, în planul de acțiune au fost planificate activitățile 8-11.

C. Promovarea și protecția drepturilor copilului

În domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, la nivelul DGASPC Olt au fost înregistrate anual progrese semnificative în ceea ce privește dezvoltarea serviciilor alternative și prevenirea instituționalizării.

Programul de dezvoltare pe anul 2009 își propune în primul rând continuarea acțiunilor demarate și diversificarea serviciilor la nivel local, principalele direcții de acțiune fiind:

1. Responsabilizarea familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii, cu următoarele *obiective operaționale:*

- 1.1 Educarea adolescenților și a tinerelor familii în spiritul valorilor familiale, a responsabilităților parentale și noii viziuni referitoare la protecția copilului în familie;
- 1.2 Sensibilizarea populației asupra dispozițiilor legale privind primordialitatea responsabilității părinților referitoare la creșterea, îngrijirea și educarea copiilor.

2. Promovarea și respectarea drepturilor fundamentale ale copiilor (drepturi și libertăți civile, dreptul la educație, sănătate, odihnă și timp liber). *Obiective operaționale:*

- 2.1 Reducerea semnificativă a numărului de copii fără acte de identitate ;

- 2.2 Promovarea și facilitarea în cadrul familiei, în școli și alte instituții, precum și în procedurile judiciare și administrative a respectării opiniilor copiilor și participarea lor în toate problemele care îi privesc ;
- 2.3 Creșterea eficienței în acordarea serviciilor socio-medicale de promovare și ocrotire a sănătății copiilor și a familiilor acestora în general și în special în zonele rurale și în cazul familiilor sărace;
- 2.4 Creșterea capacității consiliilor locale în a preveni și reduce neșcolarizarea și abandonul școlar datorat unor cauze socio-economice;
- 2.5 Creșterea accesului copiilor cu dizabilități și a celor cu dificultăți de adaptare școlară la servicii educaționale adaptate nevoilor lor în vederea realizării educației incluzive;
- 2.6 Promovarea acțiunilor care vizează respectarea dreptului copilului la odihnă, precum și a activităților recreative și culturale.

3. Protecția copilului împotriva abuzului, neglijării și exploatării, cu următoarele obiective operaționale:

- 3.1 Creșterea gradului de conștientizare a populației în general și a profesioniștilor în special în vederea prevenirii și semnalării/ sesizării cazurilor de abuz, neglijare și exploatare a copilului;
- 3.2 Dezvoltarea și diversificarea intervenției și a rețelei de servicii pentru reabilitarea și reintegrarea socială a copiilor victime ale abuzului, neglijării și exploatării copilului.

4. Responsabilizarea comunităților locale pentru prevenirea separării copilului de părinți și în susținerea familiilor pentru creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii. Obiective operaționale:

- 4.1 Creșterea responsabilității comunității locale în prevenirea separării copilului de familie;
- 4.2 Dezvoltarea/ diversificarea serviciilor pentru copil și familie la nivel local.

5. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie. Obiective operaționale:

- 5.1 Creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie;
- 5.2 Închiderea instituțiilor rezidențiale de tip vechi și înființarea de servicii alternative;
- 5.3 Reorganizarea rețelei de asistență maternală;
- 5.4 Lărgirea parteneriatului public-privat în vederea descentralizării serviciilor.

6. Protecția unor grupuri vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave, tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție). Obiective operaționale:

- 6.1 Crearea unui sistem de monitorizare și control a fenomenului „copiii străzii”;
- 6.2 Dezvoltarea și diversificarea serviciilor și activităților de prevenire a delincvenței juvenile, precum și a celor de reabilitare a copiilor delincvenți;
- 6.3 Creșterea accesului copiilor și tinerilor cu dizabilități la serviciile de recuperare/ reabilitare ;
- 6.4 Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție.

Pentru realizarea acestor obiective, în planul de acțiune au fost planificate activitățile 12-27.

Sintetizând o serie de nevoi comune tuturor celor domenii de asistență socială, în strategia județeană a mai fost formulat un domeniu de interes:

D. Îmbunătățirea capacității instituționale și organizaționale a DGASPC Olt, principal direcție de acțiune fiind **Creșterea calității serviciilor oferite**, cu următoarele *obiective operaționale*:

- 1.1 Formarea și specializarea personalului
- 1.2 Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a copiilor și persoanelor aflate în sistemul de protecție și în situații de risc
- 1.3 Diversificarea și întărirea parteneriatelor
- 1.4 Promovarea activităților de voluntariat
- 1.5 Popularizarea drepturilor copiilor, persoanelor cu dizabilități și a persoanelor vârstnice și a serviciilor oferite acestora

Pentru realizarea acestor obiective, în planul de acțiune au fost planificate activitățile 28 - 32.

II. PLAN DE ACTIUNE

Principalele acțiuni ce vor fi realizate în cadrul Programului de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Olt în anul 2009

Nr. crt.	Acțiunea	Entitatea implicată în realizare	Persoana responsabilă	Termen de finalizare
1.	Demararea procesului de evaluare a abilităților persoanelor cu handicap instituționalizate în vederea integrării lor socio-profesionale	DGASPC Olt	Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului Serviciul evaluare complexă a persoanelor cu handicap Secretariatul Comisiei de expertiză medicală	Trim. IV 2010
2.	Înființarea în cadrul centrelor rezidențiale de ateliere ocupaționale precum și a unor spații adecvate pentru desfășurarea de activități în aer liber	DGASPC Olt	Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului Serviciul tehnic Serviciul achiziții publice	Trim IV 2010
3.	Asigurarea accesului la un loc de muncă pentru persoanele cu handicap	AJOFM Olt DGASPC Olt	Conducerea instituției, Compartimentul antisărăcie, prevenire a marginalizării sociale și sprijinire a integrării socio-profesionale a tinerilor	Permanent
4.	Colaborarea cu autoritățile locale precum și cu agenții economici în vederea accesibilizării mediului fizic	DGASPC Olt Consiliul Județean Instituția prefectului	Conducerea instituției Responsabilii desemnați de instituțiile colaboratoare	Permanent
5.	Furnizarea de servicii specializate pentru persoane cu dizabilități în cadrul centrelor rezidențiale și centrelor de recuperare din cadrul DGASPC Olt	DGASPC Olt	Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului Coordonatorii instituțiilor de tip rezidențial pentru persoanele cu dizabilități și ai centrelor de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu	Permanent
6.	Continuarea procesului de restructurare/reorganizare/reabilitare a instituțiilor rezidențiale (CIA Slatina, CIA Șopârlița, CRRPH Cezieni, CIA Corabia)	DGASPC Olt Consiliul Județean	Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului Serviciul tehnic Direcția dezvoltare regională, management proiecte și relații internaționale	2011
7.	Evaluarea nevoilor și oportunităților existente la nivel local și județean, în vederea realizării de proiecte pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor pentru persoanele cu handicap: locuințe protejate, CITO, servicii de recuperare, servicii de intervenție în situație de abuz asupra persoanelor cu handicap, servicii de prevenire, asistență la domiciliu.	DGASPC Olt Consiliile locale	Serviciul strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și protecției copilului; Serviciul pentru îngrijire de tip familial și prevenirea situațiilor de risc în domeniul asistenței sociale Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului Serviciul tehnic; Managerii de proiecte	Anual până în 2011
8.	Furnizarea de servicii specializate pentru persoane vârstnice în centrele rezidențiale și în serviciile alternative din DGASPC	DGASPC Olt	Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului Serviciul pentru îngrijire de tip familial și prevenirea situațiilor de risc în domeniul asistenței sociale Coordonatorii căminelor pentru persoane vârstnice și complexului de servicii pentru persoane vârstnice	Permanent

9.	Organizarea in cadrul căminelor pentru persoane vârstnice de spatii adecvate pentru activități in aer liber: curte interioara, gradina, teren de sport	DGASPC Olt	Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului Serviciul tehnic	Trim.III 2010
10.	Evaluarea nevoilor si oportunităților existente la nivel local si județean, în vederea realizării de proiecte pentru dezvoltarea si diversificarea serviciilor pentru persoanele vârstnice: servicii rezidențiale, servicii alternative (locuințe protejate, servicii de îngrijire la domiciliu, servicii pentru intervenție în caz de abuz) și de pentru persoanele vârstnice precum și încheierea de parteneriate cu autoritățile locale în acest sens.	DGASPC Olt Consiliile locale	Serviciul strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și protecției copilului; Serviciul pentru îngrijire de tip familial și prevenirea situațiilor de risc în domeniul asistenței sociale Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului Serviciul tehnic Managerii de proiecte	Anual până în 2011
11.	Încheierea de parteneriate cu primăriile, în vederea facilitării implicării vârstnicilor în luarea deciziilor care îi privesc la nivelul comunității (în special la nivelul comunităților cu număr mare de persoane vârstnice)	DGASPC Olt Consiliile locale	Serviciul pentru îngrijire de tip familial și prevenirea situațiilor de risc în domeniul asistenței sociale Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a adultului	2011
12.	Identificarea tuturor partenerilor care pot contribui la realizarea programului „Școala părinților”; elaborarea unei metodologii comune si realizarea programului în centrele de consiliere pentru părinți si copii, centrele maternale si centrele de zi	DGASPC Olt	Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență Coordonatorii complexelor de servicii	Periodic
13.	Realizarea unor sisteme de monitorizare pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, pentru copiii fără acte de identitate, precum și pentru copiii neșcolarizați/ în situații de abandon școlar.	DGASPC Olt Consiliile locale ISJ	Serviciul coordonare SPAS Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență Serviciul evaluare si monitorizare în domeniul asistenței sociale și protecției copilului;	2011
14.	Realizarea de programe de pregătire a personalului care lucrează cu copiii în cadrul instituțiilor care au responsabilități în promovarea si protecția drepturilor copilului	DGASPC Olt	Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență Biroul resurse umane Responsabilii de program	Anual
15.	Dezvoltarea si diversificarea programelor educaționale de sprijin pentru copiii neșcolarizați/ în situație de abandon școlar în programe de sprijin, precum si pentru copiii cu dizabilități și părinții acestora (extindere rețea mediatori școlari, profesori de sprijin, înființare clase speciale, centre de zi etc.)	ISJ Olt DGASPC Olt	Inspectorul Școlar pentru învățământul special Conducerea instituției Serviciul de evaluare complexă a copilului Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență Serviciul coordonare SPAS	Permanent
16.	Asigurarea funcționării si mediatizării serviciului „Telefonul copilului” și înființarea/ dezvoltarea/ îmbunătățirea serviciilor specializate pentru prevenirea și combaterea abuzului, neglijării și exploatării copilului, inclusiv a unui centru destinat protecției victimelor violenței familiale	DGASPC Olt	Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență Coordonatorii serviciilor/centrelor înființate	Permanent

17.	Colaborarea interinstituțională pentru prevenirea și soluționarea cazurilor de abuz, neglijare și exploatare asupra copiilor și implementarea și monitorizarea la nivel județean a Planurilor naționale elaborate pentru prevenirea și combaterea violenței asupra copilului, traficului de copii, abuzului sexual și exploatarea sexuale a copiilor, eliminării exploatarea prin muncă;	DGASPC Olt	Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență și responsabilii desemnați de instituțiile colaboratoare	Permanent
18.	Sprijinirea autorităților locale pentru angajarea de asistenți sociali și formarea acestora, precum și pentru înființarea Consiliilor Comunitare Consultative și instruirea membrilor acestora. Organizarea de întâlniri periodice cu asistenți sociali și membrii consiliilor comunitare	DGASPC Olt Consiliile locale	Serviciul coordonare SPAS Serviciul evaluare și monitorizare în domeniul asistenței sociale și protecției copilului /Managerul de proiect SPAS	Permanent/ Periodic
19.	Realizarea de studii/evaluări pentru identificarea comunităților cu risc de separare a copilului de familie și elaborarea de proiecte pentru înființarea și dezvoltarea de servicii sociale comunitare la nivelul comunităților cu risc (centre de zi, centre de consiliere, alte servicii de sprijin, în funcție de nevoile identificate)	DGASPC Olt Consiliile locale	Serviciul strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și protecției copilului; Serviciul coordonare SPAS Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență Serviciul tehnic, Managerii de proiecte	Anual În funcție de nevoile identificate
20.	Implementarea standardelor minime obligatorii în domeniul protecției copilului în serviciile DGASPC Olt	DGASPC Olt	Toate serviciile cu atribuții în protecția copilului	2010
21.	Continuarea procesului de închidere a Centrelor de plasament de tip vechi prin crearea de servicii alternative (CP Sf. Elena, CP Floare de Colț)	DGASPC Olt	Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial a copilului Serviciul strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și protecției copilului;	2011
22.	Continuarea programelor DGASPC Olt de prevenire a abandonului și instituționalizării și de sprijinire a reintegrării copilului în familie prin acordarea de sprijin material/financiar de urgență și prin furnizarea și diversificarea serviciilor sociale de prevenire și a celor de tip familial;	DGASPC Olt	Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență Compartimentul pentru sprijinirea reintegrării copilului în familie Serviciul pentru îngrijire de tip familial a copilului Serviciul coordonare SPAS	Permanent
23.	Reorganizarea rețelei de asistență maternală	DGASPC Olt	Serviciul pentru coordonarea activității asistenților maternali profesioniști	Anual
24.	Realizarea unui sistem de monitorizare a copiilor străzii concomitent cu diversificarea serviciilor în funcție de nevoi.	DGASPC Olt	Serviciul pentru prevenirea situațiilor de risc și protecție în regim de urgență - CPRU Serviciul evaluare și monitorizare în domeniul asistenței sociale și protecției copilului	2011
25.	Sprijinirea și promovarea programelor de prevenire a delincvenței juvenile în școli, instituții de tip rezidențial, alte servicii pentru copii	IPJ Olt DGASPC Olt	Responsabilii de program Directorii de școli/ Coordonatorii serviciilor de tip rezidențial, familial, de tip prevenire	Permanent

26.	Furnizarea de servicii de recuperare pentru copiii cu dizabilități și diversificarea serviciilor în funcție de nevoi și oportunități	DGASPC Olt	Serviciul de evaluare complexă a copilului Coordonatorii centrelor de recuperare Serviciul strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și protecției copilului	Permanent
27.	Srijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție (implementare standarde pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, sprijin pentru acces la un loc de muncă și/sau locuință, asigurarea de servicii specializate pentru tinerii cu dizabilități)	DGASPC Olt AJOFM Consiliul județean Consiliile locale	Compartimentul antisărăcie, prevenire a marginalizării sociale și sprijinire a integrării socio-profesionale a tinerilor, Serviciul strategii, programe, proiecte Responsabilii desemnați de instituțiile colaboratoare	Permanent
28.	Realizarea unui sistem coerent de formare a personalului	DGASPC Olt	Conducerea instituției, Biroul resurse umane Serviciul strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și protecției copilului	Permanent
29.	Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a beneficiarilor serviciilor DGASPC	DGASPC Olt	Serviciul evaluare și monitorizare în domeniul asistenței sociale și protecției copilului Șefii/coordonatorii serviciilor	Permanent
30.	Întărirea relațiilor de colaborare cu celelalte instituții / servicii publice și private prin încheierea de parteneriate precum și prin stabilirea unor modalități coerente de monitorizare a activităților derulate în cadrul acestor parteneriate.	DGASPC Olt	Conducerea instituției Serviciul evaluare și monitorizare în domeniul asistenței sociale și protecției copilului Șefii/Coordonatorii serviciilor din structura DGASPC	Permanent
31.	Promovarea și monitorizarea programelor și activităților de voluntariat	DGASPC Olt	Conducerea instituției, Compartimentul relații publice/ Serviciul strategii, programe, proiecte Șefii/Coordonatorii serviciilor din structura DGASPC	Permanent
32.	Popularizarea și mediatizarea serviciilor și activității DGASPC Olt, promovarea unei imagini pozitive a beneficiarilor și popularizarea drepturilor acestora (acțiuni media, campanii de informare, campanii de educație etc.)	DGASPC Olt	Conducerea instituției Compartimentul relații publice/ Serviciul strategii, programe, proiecte Șefii/Coordonatorii serviciilor din structura DGASPC	Permanent